

Net als in de film:

The Barkley Marathons, about getting lost in Tennessee

[intro]

Ieder jaar rond 1 april wordt de Barkley gelopen, in het Frozen Head National Park in Tennessee, VS. De hardloopwedstrijd over 100 mijl (160 km) door dit park is volgens velen de heftigste ultramarathon ter wereld. Niet vanwege de afstand, want er zijn veel langere ultra's. Het probleem bij de Barkley is meer het aantal hoogtemeters (meer dan 16.000 m) dat de lopers overbruggen, en het feit dat een groot deel van het parcours dwars door het struikgewas en rivieren loopt. En de race kent hier en daar wat bizarre gebruiken...

[body]

Gekke jongens, die Amerikanen. Ik land op de donderdagavond voor de start op zaterdag in de VS, in Knoxville, huur een auto en rijd naar een motel. Tot zover weinig bijzonders. Mijn motel is zo'n typisch Amerikaans verhaal, bekend uit de slechtere B-films. Ik ga voor het slapen nog even op zoek naar een biertje en kom uit bij een benzinepomp, waar ook snacks en bier worden verkocht. De kassajongen vraagt me om mijn ID bij het afrekenen. Alcohol en tabak gebruiken in Tennessee wordt een beetje gezien als cannabisgebruik in Nederland: Het mag wel, maar...

De ochtend erop ga ik op zoek naar een plek om te ontbijten. Ze doen niet aan voetgangers in de VS. Omdat iedereen zich per auto verplaatst, zijn voetpaden overbodig. Als verdwaalde Europeaan loop ik met gevaar voor eigen leven naar een 'Waffle House', een beetje klunend over parkeerplaatsen en bloemenperkjes. Het is allemaal net als in de film. Grote auto's, veel uithangborden van Amerikaanse ketens (Mac, Wendy's, KFC, Starbucks), waanzinnige oversized trucks. De mensen die ik zie zijn vrijwel allemaal megavet. Niet een beetje te dik, maar echt heel erg dik. XXXXL, zeg maar. Ze schommelen van hun auto op de parkeerplek het Waffle House binnen en hijsen zich op een barkruk. Binnen worden enorme ontbijten verzvolgen. Mijn brein probeert alles met volle teugen te registreren en draait op hoge toeren. Ik duizel van wat ik zie: hashbrowns (gebakken aardappelschilfers met ei samengevouwen in een soort pannenkoek), spiegeleieren, bacon, worsten, steaks, bordgrote wafels en grote-teen-dikke pancakes. Naast me zit een moddervet schepsel van drie turven hoog, een jaar of twaalf oud. Ze werkt het hele programma naar binnen. Ik bestel naast mijn slappe koffie een wafel en krijg die met moeite naar binnen. Ik ben niet zo'n ontbijter...

Laat ik vooral ook iets postiefs over de Amerikanen vermelden. Ze zijn even aardig en enthousiast als dat ze omvangrijk zijn, in ieder geval hier in het zuiden van de VS. 'Are you from Europe, wow!' Het Engels in Tennessee is even wennen, maar na een paar uur klinkt het zangerige Amerikaans van de 'southern states' me aangenaam in de oren. Na het ontbijt is het de hoogste tijd om naar

het Frozen Head Park te rijden en onderweg nog wat boodschapjes te doen voor een verblijf van een dag of drie in mijn tentje in het park.

Ik arriveer in de namiddag in het kampement, waar de 35 deelnemende lopers en hun aanhang zich verzamelen nabij de 'yellow gate', het vertrek en aankomstpunt van de race. Ik schud wat handen van mensen met wie ik vooraf via de e-mail contact had gelegd, het is alsof ik oude vrienden weerzie. Nabij de 'yellow gate', branden twee kampvuren, waarop Laz, de racedirector de traditionele kippenpoten aan het grillen is. De Barkley ontleent zijn naam aan boer Barkley, die ieder jaar een mud diepgevroren kippenpoten schenkt aan de race, bedoeld om te grillen. Over de kwaliteit van het braadsel lopen meningen sterk uiteen, maar een Barkley zonder kip is ondenkbaar!

De race ontstond in 1986 en bestaat sinds begin jaren 90 uit vijf rondes door het park, van ongeveer 20 mijl (35 km). Dit is de officiële afstand. De werkelijke afstand ligt waarschijnlijk iets hoger, maar niemand vindt het boeiend om het eens precies na te meten. Dat hoort ook niet bij de spirit van de Barkley. De eerste twee rondes worden rechtsom gelopen, de twee volgende linksom, en in de laatste ronde mag de eerste vertrekkende van die ronde zelf zijn richting kiezen. De race loopt voor een groot deel door het struikgewas en door bramenvelden en er is geen wegmarkering. Lopers oriënteren zich met kaart, kompas en een getypte uitleg van de racedirecteur. Vooral de steile stukken bergop en af zonder pad, de bramen en de verdwaalpartijen onderweg maken de wedstrijd gruwelijk zwaar.

De start is een uur na het toeteren op een grote schelp. Normaal gebeurt dat ergens rond ontbijttijd, maar deze keer klonk al net na middernacht de schelpentoeter. Snel dronken lopers een bak koffie, werden laatste racevoorbereidingen getroffen en begaf iedereen zich naar de 'yellow gate'. Daar was het wachten op het opsteken van de sigaret van Laz, het officiële startsignaal. Van gezondheidsidealen moet de Barkley niets hebben!

Om iets over één uur 's nachts steekt Laz de vlam in zijn rokertje, en weg zijn de lopers, voor hun eerste ronde, de nacht in. Dan begint het wachten op de eersten die zich na een ronde weer melden. Na 9 uur en 14 minuten zit die ronde er voor de snelsten op. Hun gezichten en benen zijn getekend door vermoeidheid, bramenstriemen, vuil en gedroogd zweet. Het is de lopers aan te zien dat ze alles hebben gegeven. Na een korte stop, nieuwe sokken, koffie en een boterham gaan ze weer op pad. Water en eten voor onderweg nemen ze zelf mee. Tijdens het lopen is er geen verzorging, op twee plekken na, waar ze hun drinkwater kunnen aanvullen.

Na de eerste ronde is het veld flink uitgedund en slechts 9 man volbrengen drie rondes binnen 40 uur. Daarmee worden ze als finishers van de Funrun (60 mijl, ruim 100 km) onthaald. Voor alle DNF'ers (Did Not Finish) speelt de zoon van Laz een dodenmars op zijn bugel, een kleine trompet. Het klinkt macaber.

Slechts twee lopers zijn op tijd (3 rondes onder de 36 uur) binnen om te mogen starten aan de vierde ronde. Beiden gaan eerst een half uurtje slapen voordat ze zich opnieuw het woud in wagen. Carl Laniak haakt in ronde vier halverwege af. Bij hem klinkt de dodenmars wel erg dramatisch, mijn strot knijpt samen als ik de bugel hoor.

Brett Maune schrijft geschiedenis als hij maandagochtend als tiende finisher ooit de eindstreep van de Barkley 100 haalt, in 56 uur. Barkley heeft dit jaar weer een finisher en dat lukt niet ieder jaar. En dat was nog bijna misgelopen ook, toen de parkrangers Brett na de vierde ronde wilden tegenhouden, omdat er een bosbrand was uitgebroken op een deel van het parcours. Maar gelukkig kon de race met een kleine verlegging van het parcours worden gered.

Ik ben nooit bij een asfaltmarathon geweest. Veel respect voor mensen die binnen vier uur, drie uur of zelfs nog sneller zo'n 42 km lopen. Maar die 56 uur van Brett zijn toch van een heel andere orde. Ik denk dat de beelden van zijn finish me voor eeuwig op het netvlies blijven gegrift.

[Kader]

Barkleysarcasme

Waar een racedirector van een normale 100 mijlsrace er alles aan zal doen om lopers in de watten te leggen, de finishtijd zo laag mogelijk te houden en het aantal finishers zo hoog mogelijk, doet Laz alles anders. Hij past de race zo aan dat het extreem moeilijk is om meerdere rondes te voltooien. Ook goochelt hij met de starttijd, zoals de extra vroege editie van 2011, waardoor de lopers hun eerste uren in het donker hun pad moesten zien te vinden.

Laz heeft zo zijn eigen humor. Dat is ook terug te zien in de omschrijving van het parcours waar bepaalde plekken hun eigen Barkley naam dragen: Zip Line, Big Hell, Rat Jaw, Testicle Spectacle, Meth Lab, Raw Dog Falls, Leonard's Buttslide en Bad Thing zijn enkele benamingen van plekken 'Out There', zoals het parcours met ontzag wordt aangeduid.

Boeken

Om te controleren of lopers wel de uithoeken van het parcours hebben gelopen, liggen er tien boeken in een plastic verpakt op verschillende plekken op het parcours. Een loper krijgt per ronde een nieuw rugnummer en moet de pagina's die overeenkomen met dat nummer uit de boeken scheuren en meenemen naar de yellow gate. Zonder de tien pagina's uit het boek te kunnen tonen, wordt een loper gediskwalificeerd.